

8.5.2025, Kempele

Lausunto

Kempeleen keskusvaalilautakunnan lausunto asiassa ”Kuntavaalin tuloksen vahvistaminen/Sanna Laine”

Päätöksen päivämäärä: 16.04.2025

Diaarinumero 603/03.04.04.10/2025

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus pyytää antamaan lausunnon oheisen valituksen johdosta. Lausunnossa on annettava selostus asiasta, vastattava oikeudenkäynnin osapuolen esittämiin vaatimuksiin ja niiden perusteluihin sekä lausuttava esitetystä selvityksestä.

Selostus asiasta

Valitus koskee Kempeleen kunnassa 13.4.2025 toimitettua kuntavaalia. Valituksen tekijä Sanna Laine on ollut SDP:n ehdokkaana kevään kuntavaalissa numerolla 51. Alustavan vaalituloksen perusteella Laine sai vaalissa 332 ääntä ja hänestä seuraava SDP:n ehdokas Jarmo Haapaniemi 331 ääntä. Ryhmän ehdokkaat asetettiin äänimäärän perusteella järjestykseen, näin Sanna Laine oli ryhmänsä ensimmäinen suurimmalla äänimäärällä, Haapaniemi hänen jälkeensä toinen. Alustavan laskennan jälkeen SDP:n ehdokkaiden kokonaisäänimääri oli 1714.

Keskusvaalilautakunnan suorittaman tarkastuslaskennan jälkeen Laineen äänimäärä muuttui niin että se oli 330 ääntä ja Haapaniemen edelleen 331 ääntä. SDP:n kokonaisäänimäärä oli tarkastuslaskennan jälkeen 1712. Tarkastuslaskennan perusteella Kempeleen kunnan keskusvaalilautakunta vahvisti vaalien kokonaistuloksen kokouksessaan 16.4.2025 (liite 1). Lopullisen tuloksen johdosta Sanna Laineen asema SDP:n sisäisessä ehdokasjärjestyksessä vaihtui toiselle sijalle ja Jarmo Haapaniemi nousi tuloslistassa ensimmäiseksi suurimmalla äänimäärällä.

Sanna Laine on tehnyt vaaliasiakirjoja koskevan tietopyynnön, ja tämän myötä käynyt tarkastele-massa kaikki hylätyt äänet sekä kaikki numeroille 51 ja 57 annetut äänet.

Äänten tarkastelussa hylättyjen ennakkoäänten joukosta löytyi 1 ääni, joka tarkastelijoiden mielestä oli ääni numerolle 51 (Liite 3). Liitteessä 4 ja liitteessä 5 on kuvia muista numerolle 51 hyväksytyistä äänistä.

KEMPELE

Varsinaisena vaalipäivänä annettujen hylättyjen äänten joukosta löytyi toinen ääni, joka tarkastelijoiden mielestä kuuluu ehdokkaalle 51 (Liite 8). Valituksessa vedotaan vaalilain 85 §, jonka mukaan asiattomana ei pidetä äänestyslippuun tehtyä merkintää, joka ainoastaan selventää, ketä ehdokasta äänestäjä on tarkoittanut äänestää. Kyseisessä äänestyslipussa on numeron 51 lisäksi kirjoitettu lippuun Sanna Laine.

Valituksessa esitettiin myös huomio keskusvaalilautakunnan puheenjohtajan puolueettomuudesta.

Valituksen mukaan Sanna Laineelta on aiheettomasti ja virheellisesti hylätty kaksi ääntä Kempeleen kunnan kuntavaaleissa 2025.

Valituksessa vaaditaan, että Sanna Laineelta kuntavaalissa hylätyt äänet hyväksytään Sanna Laineen ääniksi ja ehdokkaan kokonaisäänimääräksi tulee vahvistaa äänimäärä 332 vahvistetun kuntavaalituloksen äänimäärän sijaan, lisäksi Kempeleen valittujen valtuutettujen luettelo vertausluvuittain sekä muut kuntavaalitulokset tulee vahvistaa tämän jälkeen vastaamaan todellisia äänimääriä.

Keskusvaalilautakunnan lausunto hylättyihin ääniin

Ääni 1 (liite 3)

Liitteen mukaisen äänestyslipun merkintä on keskusvaalilautakunnan tekemällä päätöksellä tulkittu epäselväksi, eikä näin ollen ole voitu varmuudella sanoa onko merkinnällä tarkoitettu numeroa 51 vai 57. Äänestyslippu on hylätty tämän vuoksi.

Ääni 2 (liite 8)

Keskusvaalilautakunnan vaaliohjeen mukainen tulkinta on ollut, että kaikki äänestysliput, joissa on numeromerkinnän lisäksi muita merkintöjä, hylätään.

Keskusvaalilautakunta suorittaa ennakoäänestyksen äänestyslipukkeiden laskennan ja tekee ratkaisut niistä äänestyslipuista, joiden merkintä on epäselvä. Lisäksi keskusvaalilautakunta suorittaa tarkastuslaskennan varsinaisen äänestyspäivän äänille, mutta tässä vaiheessa lautakunta ei käsittele enää epäselviä ääniä. Tarkastuslaskennan yhteydessä keskusvaalilautakunta tarkastaa vain vaalilautakuntien hylätyiksi ehdottamat äänet ja niiden merkinnät ja tekee lopulliset ratkaisut niistä. Huomiosi on todettava, että epäselvien äänten kohdalla hyvin usein kyse on tulkinnasta, joka tehdään siinä hetkessä. Hylätyksi ehdotetut äänet lautakunta käsittelee yhdessä ja tarvittaessa äänestää asiasta. Keskusvaalilautakunta oli yksimielinen asiasta.

Keskusvaalilautakunnan kokoonpano ja toiminta

Keskusvaalilautakunnassa jokainen edustaja edustaa tiettyä poliittista ryhmää. Päätökset epäselvistä äänistä keskusvaalilautakunta teki yhdessä. Tarvittaessa asiasta äänestettiin.

Keskusvaalilautakunnan näkemys on, että kokouksessa 16.4.2025 vahvistettu vaalitulos Kempeleen kuntavaaleista on oikea.

KEMPELE
